

22.11.2010

A7-0310/2

Poprawka 2

Yannick Jadot

w imieniu grupy politycznej Verts/ALE

Sprawozdanie

Yannick Jadot

A7-0310/2010

Międzynarodowa polityka handlowa w kontekście nadrzędnych potrzeb związanych ze zmianami klimatu

2010/2103(INI)

Projekt rezolucji (art. 157 ust. 4 Regulaminu) w celu zastąpienia projektu rezolucji nielegislacyjnej A7-310/2010

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie międzynarodowej polityki handlowej w kontekście nadrzędnych potrzeb związanych ze zmianami klimatu

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdania trzech grup roboczych międzyrządowego zespołu ds. zmian klimatu (IPCC) opublikowane w 2007 r.¹,
- uwzględniając pakiet dotyczący zmian klimatu przyjęty przez Radę Europejską w dniu 17 grudnia 2008 r.,
- uwzględniając wnioski Rady Europejskiej z dnia 29 i 30 października 2009 r. dotyczące negocjacji w zakresie klimatu,
- uwzględniając szczyt ONZ w sprawie klimatu, który odbył się w Kopenhadze (Dania) w dniach 7-18 grudnia 2009 r. oraz osiągnięte podczas niego porozumienie z Kopenhagi,
- uwzględniając wcześniejsze rezolucje Parlamentu w sprawie zmian klimatu, a w szczególności rezolucję z dnia 10 lutego 2010 r. w sprawie wyników szczytu w Kopenhadze² oraz rezolucję z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie handlu i zmian klimatycznych³,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 maja 2010 r. w sprawie analizy możliwości zwiększenia celu 20%-owej redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz oceny ryzyka ucieczki emisji (COM(2010)0265),

¹ *Zmiany klimatu 2007: sprawozdanie zbiorcze*, kierownicy publikacji: Rajendra K. Pachauri i Andy Reisinger, Genewa, 2007 r., http://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar4/syr/ar4_syr_fr.pdf; oraz sprawozdania grup roboczych: *Elementy naukowe*, wkład pierwszej grupy roboczej, kierownicy publikacji: S. Solomon, D. Qin, M. Manning, Z. Chen, M. Marquis, K. Averyt, M. Tignor i H.L. Miller, Jr.; *Skutki, adaptacja i wrażliwość*, wkład drugiej grupy roboczej, kierownicy publikacji by M. Parry, O. Canziani, J. Palutikof, P. van der Linden i C. Hanson; *Lagodzenie zmian klimatu*, wkład trzeciej grupy roboczej, kierownicy publikacji: B. Metz, O. Davidson, P. Bosch, R. Dave i L. Meyer.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0019.

³ Dz.U. L 297 E z 20.11.2008, s. 193.

AM\840484PL.doc

PE450.458v01-00

- uwzględniając komunikaty Komisji z dnia 19 czerwca 2010 r. dotyczące zrównoważonego rozwoju biopaliw i biopłynów¹,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie inicjatywy na rzecz surowców – zaspokajania naszych kluczowych potrzeb w celu stymulowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy w Europie (COM(2008)0699),
- uwzględniając sprawozdanie sporządzone przez Światową Organizację Handlu oraz program Narodów Zjednoczonych na rzecz środowiska naturalnego „Handel a zmiany klimatu” zainicjowany dnia 26 czerwca 2008 r.,
- uwzględniając końcowe oświadczenie szefów państw i rządów wydane po szczycie grupy G20 w Pittsburghu w dniach 24 i 25 września 2009 r.,
- uwzględniając badanie Instytutu ds. Strategii Klimatycznych „Zwalczanie ucieczki emisji w świecie nierównych cen emisji dwutlenku węgla” opublikowane w czerwcu 2010 r.² oraz badanie Instytutu CE Delft „Dlaczego UE mogłaby i powinna przyjąć ambitniejsze cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych” opublikowane w marcu 2010 r.³, a także badanie Instytutu Sandbag „Lista najbogatszych wg emisji dwutlenku węgla: przedsiębiorstwa, które czerpią zyski z unijnego systemu handlu emisjami ETS” opublikowane w lutym 2010 r.⁴ oraz badanie instytutu Carbon Trust „Międzynarodowe ucieczki emisji”
- uwzględniając „Międzynarodową ocenę wpływu nauk i technologii rolniczych na rozwój” opublikowaną w 2008 r.⁵,
- uwzględniając zasady Energy Charter dotyczące inwestycji, które są podstawą sprawy Vattenfall Europe Generation AG przeciwko Republice Federalnej Niemiec z dnia 27 kwietnia 2009 r.⁶, w której przedsiębiorstwo pozwało państwo członkowskie zastrzegające zasady dotyczące ochrony środowiska,
- uwzględniając dokument Ontario Green Energy Act z dnia 14 maja 2009 r.⁷,
- uwzględniając europejski plan działań FLEGT z maja 2003 r. (Egzekwowanie prawa, zarządzanie i handel w dziedzinie leśnictwa),
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,

¹ Dz.U. C 160 z 19.6. 2010, s. 1 i s. 8.

² Susanne Droege i Simone Cooper, Tackling Leakage in a World of Unequal Carbon Prices - A study for the Greens/EFA Group, <http://www.climatestrategies.org/our-reports/category/32/257.html>

³ Sander de Bruyn, Agnieszka Markowska i Marc Davidson, Why the EU could and should adopt higher greenhouse gas reduction targets - A literature review, Delft 2010, http://www.stopclimatechange.net/fileadmin/bali/user_upload/docs/7213_finalreportSdB.pdf.

⁴ Anna Pearson, The Carbon Rich List: The companies profiting from the EU Emissions Trading Scheme, Company analysis of the EU Emissions Trading Scheme compiled in association with carbonmarketdata.com, luty 2010 r., http://www.climnet.org/index.php?option=com_docman&task=doc_download&Itemid=55&gid=1551.

⁵ <http://www.agassessment.org/>

⁶ Międzynarodowe Centrum Rozwiązywania Sporów Inwestycyjnych, ICSID sprawa nr ARB/09/6

⁷ Ministerstwo Energii Ontario, Green Energy Act, <http://www.mei.gov.on.ca/en/energy/gea/>

- uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinie Komisji Rozwoju i Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A7-0000/2010),
- A. mając na uwadze, że temperatura na Ziemi wzrastała już w ostatnim stuleciu i będzie nadal wzrastać, że skutki gospodarcze, społeczne i ekologiczne ocieplenia klimatu przyjmują niepokojące rozmiary oraz że konieczne jest ograniczenie ocieplenia klimatu do 2°C,
- B. mając na uwadze, że porozumienie osiągnięte w grudniu 2009 r. podczas szczytu ONZ w sprawie klimatu w Kopenhadze jest niewystarczające; mając również na uwadze, że Unii Europejskiej nie udało się odegrać w nim pierwszoplanowej roli, ponieważ nie przedstawiła ambitnych celów i zabrakło w niej jedności,
- C. mając na uwadze, że porozumienie osiągnięte w grudniu 2009 r. podczas szczytu ONZ w sprawie klimatu w Kopenhadze jest niewystarczające i nie spełnia oczekiwań; mając na uwadze, że partnerzy negocjacyjni nie osiągnęli globalnego porozumienia, a Unii Europejskiej nie udało się odegrać wiodącej roli i zabrakło w niej jedności;
- D. mając na uwadze, że szczyt w Cancun daje wyjątkową okazję do merytorycznego dialogu, podczas tego szczytu powinny zostać przyjęte prawnie wiążące instrumenty i znacznie ostrzejsze procedury kontroli, a sam szczyt powinien stanowić decydujący krok ku wszechstronnemu i prawnie wiążącemu porozumieniu operacyjnemu pozwalającemu ograniczyć ocieplenie planety znacznie poniżej 2°C,
- E. mając na uwadze, że walka ze zmianami klimatu stanowi czynnik konkurencyjności oraz że europejskimi priorytetami w tej dziedzinie jest oszczędność energii i energia odnawialna, które pozwolą poprawić bezpieczeństwo energetyczne Unii i mają znaczny potencjał, jeśli chodzi o rozwój przemysłowy, innowacje, zagospodarowanie przestrzenne i tworzenie nowych miejsc pracy,
- F. mając na uwadze, że subsydiowana energia i nieograniczony poziom emisji CO₂ w niektórych krajach stanowi przewagę konkurencyjną;
- G. mając na uwadze, że odpowiedzialność Unii Europejskiej za klimat nie może ograniczać się do kwestii emisji gazów cieplarnianych na jej terytorium, ponieważ emisje UE związane z konsumpcją są znacznie wyższe, niż emisje związane z produkcją (zgodnie z niedawnymi szacunkami: o 35% w Wielkiej Brytanii, 45% we Francji czy 60% w Szwecji),
- H. mając na uwadze, że w związku z tym zasady handlowe mają kluczowe znaczenie dla walki ze zmianami klimatu oraz że Unia jako pierwsza potęga handlowa na świecie może w znacznym stopniu na nie wpływać,
- 1. z zadowoleniem przyjmuje ambitny cel Rady Europejskiej dotyczący ograniczenia od 80% do 95% europejskich emisji gazów cieplarnianych do 2050 r. w porównaniu do emisji z 1990 r., co jest konieczne, aby Unia Europejska na nowo objęła pozycję międzynarodowego lidera w walce ze zmianami klimatu, podczas gdy inne kraje zdecydowanie zaangażowały się w gospodarkę przyjazną dla środowiska, przede

wszystkim poprzez plany uzdrowienia gospodarczego; zdecydowanie wspiera cel związany z redukcją europejskich emisji o 30% do 2020 r., niezależnie od wyników negocjacji międzynarodowych, co powinno zachęcić inne kraje do podjęcia bardziej ambitnych zobowiązań;

2. domaga się zawarcia wiążącej na szczeblu międzynarodowym umowy o ochronie klimatu i zdecydowanie popiera cel 30 %-owej redukcji emisji CO₂ w UE do 2020 r., niezależnie od negocjacji międzynarodowych i długoterminowego celu UE w zakresie ograniczenia emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych o co najmniej 85 % do 2050 r.;
3. podkreśla, że kraje rozwinięte muszą stanąć na czele działań zmierzających do ograniczenia emisji CO₂; uważa, że ustanowienie norm, oznaczanie i certyfikacja są instrumentami o ogromnym potencjale ograniczenia zużycia energii, przez co przeciwdziałają zmianom klimatu; nawołuje państwa członkowskie do wzmocnienia ich przepisów, wykraczając poza unijny system handlu uprawnieniami do emisji (ETS) poprzez ustanowienie najniższej ceny emisji; uważa, że mechanizm czystego rozwoju nie zdołał sprostać potrzebom najbardziej narażonych krajów;
4. popiera mocne promowanie odnawialnych źródeł energii, gdy rządy państw członkowskich będą realizowały spójną politykę i ustalą wiążące ramy prawne, które pozwolą na przyjęcie w perspektywie długoterminowej stopniowego programu dotacji przyczyniającego się do otwarcia rynków i stworzenia minimum infrastruktury, co ma istotne znaczenie w czasach kryzysu i niepewności działalności gospodarczej;
5. przypomina, że polityka handlowa jest instrumentem służącym realizacji celów ogólnych Unii Europejskiej i że w myśl art. 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej polityka handlowa Unii Europejskiej prowadzona jest „zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii”, a w myśl art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej ma się ona przyczyniać m.in. do „trwałego rozwoju Ziemi, do solidarności i wzajemnego szacunku między narodami, do swobodnego i uczciwego handlu, do wyeliminowania ubóstwa oraz do ochrony praw człowieka, w szczególności praw dziecka, a także do ścisłego przestrzegania i rozwoju prawa międzynarodowego, w szczególności zasad Karty Narodów Zjednoczonych”;
6. podkreśla, że polityka handlowa Unii Europejskiej – na szczeblu dwustronnym i wielostronnym – stanowi narzędzie, a nie cel sam w sobie oraz że powinna być spójna z celami dotyczącymi walki ze zmianami klimatu i poprzedzać zawarcie ambitnego porozumienia w sprawie klimatu;
7. uważa, że zasady Światowej Organizacji Handlu należy interpretować i rozwijać w sposób wspierający zobowiązania podjęte w ramach wielostronnych porozumień w sprawie środowiska naturalnego (AME); zwraca się do Komisji o działanie na rzecz wypracowania konsensusu w ramach WTO, aby nadać sekretariatom AME status obserwatora podczas wszystkich posiedzeń WTO dotyczących zakresu ich kompetencji i rolę doradcy w procedurach rozwiązywania sporów związanych ze środowiskiem naturalnym; podkreśla, że nowe zasady WTO powinny być tworzone z myślą o wyeliminowaniu przewagi konkurencyjnej wynikającej z tanich emisji CO₂;
8. wyraża żal, że żadne z obecnych porozumień WTO nie dotyczy bezpośrednio zmian

klimatu, bezpieczeństwa żywności ani milenijnych celów rozwoju; ubolewa nad szerzeniem się zjawiska biopiractwa w zakresie nasion odpornych na warunki klimatyczne; uważa, że zmiany w przepisach WTO są konieczne, by zapewnić spójność i zgodność z zobowiązaniami wynikającymi z protokołu z Kioto i wielostronnych umów o ochronie środowiska; nawołuje do pilnego przeprowadzenia reformy WTO, aby umożliwić rozróżnienie produktów ze względu na metody ich produkcji i przetwarzania oraz aby wprowadzić nowe możliwości poprzez stosowanie „przymusowych licencji” w ramach porozumienia TRIPs;

9. podkreśla, powołując się na preambułę do Porozumienia Ustanawiającego Światową Organizację Handlu (WTO) i artykuł XX b), d) i g) Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu (GATT), że handel międzynarodowy nie może prowadzić do nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych i wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia zasady preferencji zbiorowych w ramach WTO, z głównym naciskiem na trwałe i przyjazne dla klimatu produkty, które nie nasuwają wątpliwości etycznych;
10. zwraca się do Komisji i państw członkowskich WTO, aby dołożyły starań, by WTO wydała oświadczenie, w którym przyjmie do wiadomości znaczenie i skutki zmiany klimatu, oraz by zadbała, aby zasady WTO nie podważały światowych wysiłków mających na celu zwalczanie i ograniczanie zmiany klimatu oraz dostosowywanie się do jej skutków, lecz przeciwnie, aby je wspierały;
11. wyraża ubolewanie, że członkowie WTO nie znaleźli dotąd sposobu na włączenie tego traktatu do systemu instytucji i przepisów ONZ w zakresie ochrony środowiska, w tym ochrony klimatu, a także w zakresie sprawiedliwości społecznej i poszanowania wszystkich praw człowieka; ponownie podkreśla, że zobowiązania i cele wynikające z wielostronnych umów środowiskowych, takich jak Konwencja ramowa ONZ w sprawie zmian klimatu, a także innych instytucji Narodów Zjednoczonych (FAO, ILO, IMO), muszą mieć pierwszeństwo przed wąską interpretacją zasad handlowych;
12. biorąc pod uwagę, że minęło już ponad 15 lat od decyzji Konferencji Ministerialnej WTO w sprawie handlu i środowiska naturalnego przyjętej 15 kwietnia 1994 r. w Marrakeszu, wzywa Komisję Europejską do przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie najpóźniej do połowy 2011 r. sprawozdania, w którym oceni, w jakim stopniu Komitet ds. Handlu i Środowiska WTO osiągnął swoje cele, określone w powyższej decyzji, oraz zawrze swoje konkluzje na temat pozostałych do przeprowadzenia działań, w szczególności w kontekście ogólnoswiatowego dialogu na temat ograniczania skutków zmiany klimatu i działań adaptacyjnych i WTO;
13. wzywa Komisję i państwa członkowskie, żeby w ramach negocjacji WTO i w przypadku dwustronnych umów handlowych nalegały na to, by liberalizacja handlu, w szczególności w zakresie surowców naturalnych, nie zagrażała zrównoważonemu zarządzaniu zasobami, i by cele dotyczące klimatu i ochrony gatunków stanowiły integralną część tych umów; zwraca się w związku z tym do Komisji, aby nalegała na odbycie wspólnego spotkania ministrów handlu i ministrów środowiska państw WTO jeszcze przed konferencją stron (COP) ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) w Johannesburgu w 2011 r.; przypomina, że UNFCCC jest forum, na którym należy wynegocjować międzynarodowe porozumienie w sprawie przeciwdziałania

zmianom klimatu;

14. uważa rozpoczęcie publicznej debaty na temat powołania Światowej Organizacji Środowiska Naturalnego za pilniejsze niż kiedykolwiek;

Wzmocnienie pozytywnego wzajemnego wpływu między handlem a ochroną klimatu

15. uznaje pozytywną rolę, jaką może odgrywać wymiana handlowa w rozpowszechnianiu towarów i usług przyczyniających się do ochrony klimatu; uważa, że ochrona klimatu i liberalizacja handlu mogą wzajemnie się wzmacniać, ułatwiając wymianę towarów i usług związanych ze środowiskiem, lecz że najpierw konieczne jest sporządzenie wykazu tego rodzaju towarów i usług zgodnie ze ścisłymi kryteriami środowiskowymi i we współpracy z państwami będącymi członkami WTO;
16. przyznaje, że handel stanowi ważne narzędzie transferu technologii do krajów rozwijających się; podkreśla potrzebę zmniejszenia barier dla ekologicznego handlu np. poprzez zniesienie opłat od towarów ekologicznych na poziomie WTO;
17. wyraża nadzieję, że UE da dobry przykład poprzez ograniczenie przeszkód dla handlu ekologicznymi i produktami przyjaznymi dla środowiska i klimatu, takich jak cła i opłaty, oraz wspieranie tzw. towarów i usług środowiskowych, m.in. w oparciu o plan działania z Bali i kopenhaski ekofundusz klimatyczny;
18. podkreśla znaczenie innowacji w obszarze technologii ekologicznych i uznaje rolę, jaką może odgrywać wymiana handlowa w transferze tych technologii między krajami;
19. wzywa UE do przejęcia inicjatywy w identyfikacji głównych barier w rozpowszechnianiu technologii służących przeciwdziałaniu zmianom klimatu w krajach rozwijających się;
20. uznaje, że zachęcanie do innowacji może obejmować szereg systemów rekompensat oraz że systemy takie nie sprzyjają w taki sam sposób przekazywaniu technologii; zastanawia się w szczególności nad wpływem praw własności intelektualnej na rozpowszechnianie technologii przyszłości, takich jak paliwa pochodzenia rolniczego drugiej generacji, baterie lub wodór; zauważa także, że w przypadku systemów praw własności intelektualnej dotyczących transferu technologii należy zająć się budzącymi obawy kwestiami związanymi z ich ochroną ze względu na słabość instytucji politycznych i brak praworządności; zwraca się zatem do Komisji o zbadanie wszystkich systemów rekompensat za innowacje z uwzględnieniem ryzyka wyłączenia niektórych krajów oraz o wykorzystanie wyników tego badania działaniach dyplomatycznych na rzecz ochrony klimatu;
21. jest zaniepokojony destabilizującym skutkiem dotacji na energię z paliw kopalnych dla handlu światowego, ich wpływem na klimat i ich kosztem dla finansów publicznych; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie grupy G20 do stopniowego wycofywania tych dotacji;
22. pragnąłby, aby Unia Europejska stała się międzynarodowym liderem w tej dziedzinie i zwraca się do Komisji o szybkie zaproponowanie kalendarza wycofywania tych dotacji w UE, biorąc pod uwagę fakt, że proces taki będzie musiał obejmować wprowadzenie

środków towarzyszących o charakterze społecznym i przemysłowym; przypomina ponadto wniosek Parlamentu Europejskiego przedstawiony Komisji i państwom członkowskim dotyczący zakazania agencjom udzielającym kredytów eksportowych i Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu udzielania pożyczek na projekty, które mają negatywne skutki dla klimatu;

23. opowiada się przeciwko subsydiowaniu paliw kopalnych i domaga się zwiększenia wsparcia dla przyjaznej dla środowiska energii ze źródeł odnawialnych oraz rozwoju zdecentralizowanych źródeł energii, zwłaszcza w państwach rozwijających się; w związku z tym przypomina porozumienie grupy G20 w sprawie stopniowego wycofywania dotacji w odniesieniu paliw kopalnych i wzywa Komisję do przedstawienia propozycji dotyczących europejskiej strategii jego wdrożenia z jasno ustalonym harmonogramem i mechanizmami wyrównawczymi tam, gdzie to stosowne;

Sprawiedliwsze ceny w handlu międzynarodowym i unikanie ucieczki emisji

24. zauważa, że liberalizacja handlu może stać w sprzeczności z ochroną klimatu, jeżeli niektóre kraje będą dążyć do uzyskania przewagi konkurencyjnej poprzez brak działań w zakresie klimatu; sugeruje zatem przeprowadzenie reformy zasad antydumpingowych WTO, aby włączyć do nich kwestię sprawiedliwej ceny z punktu widzenia ochrony środowiska z uwzględnieniem światowych standardów ochrony klimatu;
25. ubolewa nad faktem, że niektóre kraje mogą zyskać przewagę konkurencyjną dzięki dotowaniu cen energii i niestosowaniu ograniczeń lub limitów na emisje CO₂; ze względu na nieograniczone i, co za tym idzie, stosunkowo tanie emisje CO₂ kraje te nie mają bodźca do tego, by przystąpić do wielostronnych umów dotyczących zmian klimatu;
26. zauważa jednak, że negocjacje klimatyczne opierają się na zasadzie „wspólnej, lecz zróżnicowanej odpowiedzialności” oraz że słabość polityki w zakresie klimatu w krajach rozwijających się można ogólnie wytłumaczyć ich niższą zdolnością finansową lub technologiczną, a nie celami związanymi z dumpingiem środowiskowym;
27. w tym kontekście nalega, aby ostrożnie podchodzono do europejskiej debaty na temat ucieczki emisji przemysłowych w odniesieniu do unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji oraz sposobów rozwiązania tego problemu;
28. podkreśla, że – zgodnie z ostatnim komunikatem Komisji na ten temat z dnia 26 maja 2010 r. (COM(2010)0265) – kilka sektorów przemysłu jest szczególnie podatnych na ucieczkę emisji i uważa, że ich określenie wymaga dokładnej analizy sektorowej; wzywa Komisję, aby zastosowała raczej tego rodzaju podejście zamiast kilku kryteriów jakościowych jednakowych dla wszystkich sektorów przemysłowych;
29. podkreśla, że nie istnieje jedno rozwiązanie dla sektorów przemysłowych narażonych na ucieczki emisji oraz że charakter produktu lub struktura rynku stanowią kluczowe kryteria dla wyboru dostępnych narzędzi (bezpłatna alokacja przydziałów, pomoc państwa lub graniczne środki dostosowawcze);
30. ubolewa, że dochodzi do masowego uciekania się do bezpłatnej alokacji przydziałów, podczas gdy wiele ostatnich badań pokazuje, że zjawisko to może powodować znaczne,

lecz nienależne korzyści dla niektórych przedsiębiorstw oraz że nie przeszkadza ono przedsiębiorstwom-beneficjentom w przenoszeniu całej produkcji lub jej części; nalega, aby w przypadku częściowego lub całkowitego przeniesienia przedsiębiorstwa niezwłocznie zwracały przyznane przydziały oraz by część z tych środków przeznaczano na fundusz przekształceń społecznych i ekologicznych obszarów, na których zaprzestano działalności;

31. uważa, że najlepszym instrumentem zagwarantowania internalizacji negatywnych środowiskowych efektów zewnętrznych w odniesieniu do CO₂ byłaby umowa wielostronna w sprawie klimatu, istnieje jednak niebezpieczeństwo, że umowa taka nie zostanie zawarta w najbliższej przyszłości; uważa w związku z tym, że UE powinna nadal badać możliwości – w przypadku sektorów przemysłowych faktycznie narażonych na ucieczkę emisji – wprowadzenia właściwych narzędzi ekologicznych uzupełniających aukcję kwot CO₂ w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, a szczególnie mechanizmu uwzględniającego koszty emisji, który jest zgodny z zasadami WTO; uważa, że taki mechanizm umożliwiłby zapobieganie ryzyku przenoszenia emisji CO₂ do krajów trzecich;
32. przyznaje, że zasady WTO nie są niezgodne ze środkami granicznymi mającymi na celu neutralizację skutków krajowych strategii politycznych, które uwzględniają koszty zewnętrznych czynników środowiskowych w cenach produktów, o ile takie dostosowania nie są dyskryminacyjne;
33. stwierdza jednoznacznie, że dostosowanie celów nie powinno działać na zasadzie protekcyjnego narzędzia, lecz jako sposób na ograniczenie emisji; uważa, że UE powinna przeznaczyć część potencjalnych wpływów na wywiązanie się ze swoich zobowiązań finansowych w ramach UNFCCC;
34. uważa, że indywidualne działania, które zgodnie z decyzją w sprawie handlu i środowiska podjętą przez komitet negocjacji handlowych WTO w dniu 15 grudnia 1993 r. mają wpływ na relacje między działaniami handlowymi i środowiskowymi (takie jak dostosowanie celów i cła antydumpingowe zapobiegające praktykom obniżania wymogów w zakresie środowiska naturalnego), mogą być – mając na uwadze obecny stan orzecznictwa WTO w tym zakresie – zgodne z regułami i zasadami WTO tylko wtedy, gdy są przyjmowane w ramach prawnie wiążącego globalnego porozumienia pod zwierzchnictwem UNFCCC, i w związku z tym wzywa Komisję do przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przed konferencją COP-17 w Republice Południowej Afryki komunikatu na temat sposobu zagwarantowania takiego systemu w porozumieniu zastępującym protokół z Kioto;

Sprzyjanie zróżnicowaniu produktów w zależności od ich wpływu na klimat

35. podkreśla, że ochrona klimatu łączy się z różnymi publicznymi strategiami politycznymi – oznaczaniem emisji dwutlenku węgla, przetargami publicznymi opartymi na ścisłych kryteriach ekologicznych, normami, dotacjami, podatkami, kwotami – które służą rozróżnieniu produktów zgodnie z procesem i metodą ich produkcji; podkreśla też, że niezbędne może okazać się zastosowanie tych strategii politycznych zarówno do produktów europejskich, jak i do produktów importowanych;

36. uważa, że UE jako największy blok handlowy na świecie może wyznaczać światowe standardy i popiera opracowywanie i upowszechnianie systemów certyfikacji i oznakowania uwzględniających kryteria społeczne i ekologiczne; zwraca uwagę na znakomitą pracę międzynarodowych organizacji pozarządowych przy tworzeniu i promowaniu odpowiednich oznaczeń i certyfikatów i zdecydowanie popiera ich szersze wykorzystanie;
37. przypomina, że ramy WTO pozwalają na podjęcie środków kwalifikacyjnych handlu, jeżeli okazują się konieczne, proporcjonalne i nie dyskryminują krajów o takich samych warunkach produkcji; zauważa jednak, że potrzebne są pilne objaśnienia, aby środki te mogły być stosowane na podstawie kryteriów klimatycznych związanych z procesem i metodą produkcji tych produktów;
38. wzywa Komisję do podjęcia kroków w celu ponownego rozpoczęcia rozmów w ramach WTO na temat procesów i metod produkcji oraz możliwości różnicowania podobnych produktów w zależności od ich śladu węglowego, ilości energii zużytej do ich produkcji lub od norm technologicznych; uważa, że państwa będące członkami WTO mogą zaakceptować taką inicjatywę, jeżeli będą jej towarzyszyć środki ułatwiające transfer technologii;
39. chciałby jednak, aby obecny brak jasności w zakresie procesów i metod produkcji w ramach WTO nie prowadził UE do przyjęcia postawy zachowawczej, lecz by wykorzystywała ona pozostawiony margines działania; zwraca się zatem do Komisji o systematyczne odnoszenie się do kryteriów lub oznaczeń zgodności z zasadami zrównoważonego rozwoju w trakcie negocjacji handlowych oraz w dwustronnych i wielostronnych umowach handlowych dotyczących produktów mających wpływ na klimat;
40. podkreśla, że należy dołożyć starań, by szkodliwe dla środowiska skutki handlu znalazły swoje odzwierciedlenie w cenach, a także by egzekwowana była zasada „zanieczyszczający płaci”; domaga się zharmonizowania systemów oznaczania i informowania w zakresie norm środowiskowych;
41. z tego względu z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie przez Unię Europejską kryteriów zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do paliw pochodzenia rolniczego produkowanych w Unii Europejskiej i importowanych; wzywa Komisję do zbadania możliwości rozszerzenia tego podejścia na biomasę i na produkty rolne; domaga się uwzględnienia pośrednich zmian formy użytkowania gruntów w związku z paliwami pochodzenia rolniczego i oczekuje od Komisji przedstawienia wniosku w tej sprawie przed końcem 2010 r., w myśl zobowiązania podjętego przez nią względem Parlamentu Europejskiego;
42. wzywa do opracowania prawdziwych, wiążących kryteriów i standardów zrównoważonego rozwoju dla produkcji biopaliw i biomasy, które uwzględnią uwalnianie do środowiska gazów cieplarnianych i małych cząstek wskutek pośrednich zmian formy użytkowania gruntów i całego cyklu produkcyjnego; podkreśla, że zapewnienie dostaw żywności dla ludności musi być nadrzędne w stosunku do produkcji biopaliw i że należy pilnie zająć się kwestią trwałości polityki i praktyk w zakresie użytkowania gruntów, stosując bardziej holistyczne podejście;

43. uważa, że kluczowe znaczenie ma zastosowanie ścisłych norm dotyczących zrównoważonego rozwoju w międzynarodowym handlu biopaliwami, pamiętając o pozytywnych i negatywnych skutkach społecznych i środowiskowych tych paliw;
44. z zadowoleniem przyjmuje ponadto osiągnięcie europejskiego porozumienia w sprawie nielegalnie pozyskiwanego drewna i niecierpliwie oczekuje na postępy w sprawie dobrowolnych umów o partnerstwie;

Liberalizacja handlu nie może odbywać się kosztem ambitnej polityki klimatycznej

45. wyraża zaniepokojenie z powodu wyrażanej przez Komisję chęci dążenia do forsowania w umowach handlowych liberalizacji handlu drewnem, a w szczególności zniesienia restrykcji w jego eksporcie, pomimo zwiększonego ryzyka wylesiania oraz negatywnego wpływu na klimat, bioróżnorodność, rozwój i społeczności lokalne;
46. podkreśla w szczególności, że cele w obszarze klimatu i bioróżnorodności muszą być spójne z zasadami regulującymi handel, aby zapewnić na przykład skuteczność wysiłków koniecznych do przeciwdziałania wylesianiu;
47. uważa, że nowe międzynarodowe umowy o ochronie klimatu muszą zawierać solidne gwarancje ograniczenia szkodliwego wpływu międzynarodowego handlu drewnem na środowisko oraz zaprzestania wylesiania, którego zakres budzi obawy;
48. podkreśla, że liberalizacja produktów rolnych doprowadziła wiele krajów rozwijających się do zastosowania modeli rolniczych opartych na monokulturze i eksporcie, a modele te są niezwykle wrażliwe na zmiany klimatyczne i mogą doprowadzić do masowego wylesiania; wyraża zaniepokojenie wpływem niektórych europejskich dopłat rolnych na zdolności zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego przez poszczególne państwa, w szczególności w kontekście zmian klimatu; wzywa Komisję, aby nie zawierała żadnej umowy handlowej, która spowodowałaby intensyfikację wylesiania oraz aby dopilnowała, by umowy handlowe i europejskie wsparcie publiczne dla rolnictwa nie podawały w wątpliwość perspektyw dla strategii polityki rolnej, łączących walkę ze zmianami klimatu z celem niezależności żywnościowej;
49. z niepokojem stwierdza, że globalizacja gospodarcza prowadziła często do przyjmowania modelu gospodarstwa rolnego opartego na monokulturowych uprawach z przeznaczeniem na eksport, co sprzyja niezgodnym z zasadą trwałego rozwoju metodom upraw w wielu krajach rozwijających się; uważa, że systemy handlowe powinny właściwie odzwierciedlać potrzeby małych gospodarstw rolnych i społeczności wiejskich, zwłaszcza w krajach rozwijających się, dostarczając jednocześnie zachęty dla rolnictwa ekologicznego, które generuje mniej emisji CO₂, w związku z czym przyczynia się do łagodzenia zmian klimatu; nawołuje do ustanowienia norm jakości w handlu na poziomie krajowym i międzynarodowym oraz do umożliwienia rządów powiązania dostępu do rynku ze spełnieniem tych norm, np. poprzez zagwarantowanie preferencyjnego dostępu do rynku produktom spełniającym określone normy w zakresie trwałego rozwoju;
50. sprzeciwia się umieszczaniu w porozumieniach handlowych i inwestycyjnych postanowień pozwalających inwestorom na odwrócenie się od kraju, który postanawia zaostrzyć swoją politykę klimatyczną; uważa, że powinno się powoływać na zasady

dotyczące rozstrzygnięcia sporów pomiędzy inwestorem a państwem jedynie wówczas, jeśli konkretne ramy prawne pozwalają temu państwu podjąć środki ochrony środowiska spójne ze światowymi celami w tej kwestii;

51. wzywa Komisję, aby nie sprzeciwiała się systematycznie klauzulom czynnika lokalnego wprowadzanym do polityki klimatycznej jej partnerów, jak w przypadku Ontario Green Energy Act; uważa, że te klauzule faktycznie gwarantują akceptowanie tych polityk przez opinię publiczną i przedsiębiorstwa; ponadto jest zdania, że w oczekiwaniu na ujęcie kosztów klimatycznych w kosztach transportu międzynarodowego, klauzule te, podobnie jak oznakowanie transportu, stanowią instrumenty, które chociaż nie są idealne, to służą promowaniu konsumpcji towarów wyprodukowanych lokalnie;

Pełne włączenie transportu do problematyki handel-klimat

52. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że obecny system handlowy powoduje podział siły roboczej i produkcji na świecie, który w dużej mierze opiera się na niepokrywającym swoich własnych kosztów środowiskowych transporcie; chciałby, aby koszty klimatyczne transportu międzynarodowego zostały ujęte w jego cenie, czy przez zastosowanie podatków, czy też systemów handlu przydziałami, które nakładają opłaty; wyraża zadowolenie z powodu przyszłego włączenia lotnictwa do EU ETS oraz oczekuje, że Komisja wyjdzie do 2011 r. z podobną inicjatywą w odniesieniu do transportu morskiego, która mogłaby wejść w życie w 2013 r., jeżeli do tego czasu okaże się niemożliwe ustanowienie mechanizmu światowego; ubolewa nad faktem, że paliwo używane w morskim transporcie towarowym jest zwolnione z podatku; apeluje o wprowadzenie podatków od tego paliwa i tych produktów, w szczególności od ładunków lotniczych; ponadto oczekuje, że Komisja podejmie inicjatywę polegającą na zakwestionowaniu pomocy przyznawanej bardziej zanieczyszczającym środkom transportu, takiej jak zwolnienie z podatku od paliwa lotniczego;
53. stwierdza, że możliwe jest znaczne ograniczenie emisji CO₂ w handlu międzynarodowym, np. poprzez dobieranie środków transportu wedle kryteriów wydajności i kryteriów ekologicznych; domaga się wliczania powstających kosztów związanych z transportem i środowiskiem do cen produktów (internalizacja kosztów zewnętrznych), przede wszystkim poprzez włączenie do europejskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) żeglugi, na którą przypada 90% transportu w handlu międzynarodowym;
54. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uczynienia wszystkiego, co w ich mocy w celu osiągnięcia pod auspicjami Międzynarodowej Organizacji Morskiej prawnie wiążącego porozumienia w sprawie ograniczenia emisji z żeglugi;
55. uważa, że istotne jest, by międzynarodowe zobowiązania do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych miały również zastosowanie do międzynarodowego transportu lotniczego i morskiego;
56. podkreśla, że wzrost emisji CO₂ związanych z transportem i handlem międzynarodowym osłabia skuteczność strategii UE w dziedzinie zmian klimatu; uważa, że jest to poważny argument za tym, by odejść od strategii rozwoju opartej na eksporcie na rzecz strategii rozwoju wewnętrznego, którego podstawę stanowi zróżnicowana miejscowa konsumpcja i produkcja w krajach rozwijających się; przypomina, że taka strategia miałaby korzystny

wpływ na zatrudnienie, zarówno w UE, jak i w krajach rozwijających się;

57. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że znaczna część handlu międzynarodowego dotyczy jednolitych produktów, które mogłyby być równie dobrze wytwarzane lokalnie, oraz że wymagany transport nie pokrywa swoich własnych kosztów środowiskowych;
58. jest zdania, że dopóki koszt klimatyczny nie zostanie uwzględniony w cenie transportu, należy propagować zrównoważoną produkcję lokalną, w szczególności poprzez lepsze informowanie konsumentów; wzywa do wprowadzenia metodologii księgowania oraz wspólnych zasad etykietowania, jeśli chodzi o emisje gazów cieplarnianych w odniesieniu do różnych produktów, w szczególności na etapie transportu;

Wzmacnianie mechanizmów zachowania spójności między polityką handlową a polityką klimatyczną

59. wzywa do zagwarantowania spójności między polityką handlową a polityką klimatyczną Unii Europejskiej dzięki przeprowadzeniu bilansu dwutlenku węgla w poszczególnych strategiach politycznych dotyczących handlu, wzywa do zmiany tej polityki w razie konieczności, aby uzyskać lepszy bilans, oraz do wprowadzenia wymogu, że przypadku bilansu niekorzystnego dla klimatu powinno się podejmować środki wyrównawcze w formie współpracy politycznej, technologicznej i finansowej;
60. nalega, by UE wykorzystała wieloaspektowe postanowienia dotyczące ochrony środowiska w dwustronnych i regionalnych umowach handlowych jako narzędzie służące rozwojowi, stosowane dla podkreślenia potrzeby właściwego wdrożenia klauzul dotyczących ochrony środowiska i mechanizmów współpracy w celu promowania transferu technologii, wsparcia technicznego i budowania potencjału;
61. apeluje do Komisji, aby regularnie włączała klauzule dotyczące ochrony środowiska do umów handlowych zawieranych z krajami spoza UE, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia emisji CO₂ i transferu technologii niskoemisyjnych;
62. z zadowoleniem przyjmuje włączenie problematyki zmiany klimatu do oceny wpływu umów handlowych na zrównoważony rozwój; przyjmuje jednak do wiadomości, że w niektórych przypadkach, takich jak Euro-śródziemnomorska umowa o wolnym handlu, ocena wpływu na zrównoważony rozwój wykazała, że umowa ta będzie miała negatywny wpływ na klimat, co nie zostało uwzględnione przed zawarciem umowy; uważa, że umowy handlowe nie powinny w jakikolwiek sposób podważać wielostronnych umów środowiskowych;
63. wzywa do włączenia tego bilansu oraz środków wyrównawczych do „rozdziału klimatycznego”, który jest obowiązkową częścią wszystkich umów handlowych (umów o wolnym handlu, umów o partnerstwie gospodarczym, reformy systemu ogólnych preferencji taryfowych) oraz do przedstawienia tego rozdziału do konsultacji publicznej i przedłożenia go Parlamentowi;
64. uważa, że w reformie systemu GSP należy uwzględnić kryteria środowiskowe;
65. pragnie, by powyższy „rozdział klimatyczny” był przedmiotem ścisłej współpracy między

DG ds. działań klimatycznych a DG ds. handlu międzynarodowego oraz, ogólniej, by DG ds. działań klimatycznych była systematycznie włączana do negocjacji handlowych;

66. uważa, że w strategiach negocjacyjnych dotyczących polityki handlowej i środowiskowej Komisja Europejska powinna trzymać się jednolitych ram, by nie budzić u partnerów obaw dotyczących przeszkód w handlu, a zarazem zapewnić zgodność z własnymi wiążącymi celami w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu;
67. uważa, że należy bardziej dynamicznie i z zachowaniem większej spójności prowadzić „dyplomację klimatyczną” w stosunkach handlowych UE z państwami, których nie wiążą wielostronne umowy w sprawie ochrony środowiska;

Spójność między polityką handlową a polityką klimatyczną Unii Europejskiej z punktu widzenia krajów rozwijających się

68. przyznaje, że wysiłki na rzecz spójności między polityką handlową a polityką klimatyczną Unii Europejskiej mogą zostać wykorzystane jako okrzęny sposób zmniejszenia naszego importu oraz zwiększenia naszego eksportu lub postrzegane w ten sposób przez kraje partnerskie;
69. kładzie zatem nacisk na znaczenie prowadzenia negocjacji z tymi krajami w sprawie wszelkich środków, jakie może podjąć Unia Europejska, w szczególności granicznych środków dostosowawczych, oraz na konieczność wywiązania się przez Unię z jej zobowiązań dotyczących wsparcia klimatycznego dla krajów rozwijających się;
70. wyraża w związku z tym zaniepokojenie faktem, że część środków „wczesnego finansowania” obiecanych przez państwa europejskie na szczycie klimatycznym w Kopenhadze pochodzi z zobowiązań podjętych w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej i jest udostępniana w formie pożyczek, wbrew apelom Parlamentu; wzywa Komisję, aby sporządziła sprawozdanie na temat wspomnianego finansowania pozwalające ocenić, czy stan rzeczywisty odzwierciedla podjęte zobowiązania i apele Parlamentu; wzywa ponadto do lepszej koordynacji finansowania, jeśli chodzi o jego wykorzystanie tematyczne i geograficzne;
71. przypomina o zobowiązaniu państw uprzemysłowionych, w tym państw członkowskich Unii Europejskiej, do rozważenia innowacyjnych form finansowania na rzecz walki ze zmianami klimatu, w szczególności opodatkowania transakcji finansowych; wzywa Komisję do szybkiego zaproponowania Radzie i Parlamentowi wniosków dotyczących wprowadzenia takiego podatku na szczeblu Unii Europejskiej; wzywa Komisję do włączenia perspektywy takiego mechanizmu do negocjacji handlowych w sprawie liberalizacji usług finansowych;
72. jest przekonany, że środki na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu muszą się opierać na zasadzie solidarności między krajami uprzemysłowionymi i krajami rozwijającymi się oraz w miarę możliwości na ściślejszej współpracy z ONZ, WTO i pozostałymi instytucjami Bretton Woods; domaga się zatem opracowania wspólnie z krajami rozwijającymi się, krajami o gospodarkach wschodzących i krajami uprzemysłowionymi ogólnej koncepcji handlu emisjami i opodatkowania energii oraz emisji gazów cieplarnianych, aby z jednej strony zapobiegać odpływowi przedsiębiorstw (ucieczka

emisji), a z drugiej strony zapewnić środki finansowe na przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz ograniczać ich skutki i dostosowywać się do nich;

73. podkreśla, że wzmożony transfer technologii do krajów rozwijających się, będący sposobem na zwalczanie tzw. ucieczki emisji, będzie stanowił główną składową systemu dotyczącego zmian klimatu obowiązującego po roku 2012; ubolewa nad faktem, że transfer technologii stanowi zaledwie niewielką część oficjalnej pomocy rozwojowej; domaga się, by państwa członkowskie udzieliły dodatkowego wsparcia technicznego i finansowego krajom rozwijającym się, aby mogły one sprostać skutkom zmian klimatu, spełnić normy dotyczące klimatu oraz wprowadzić uprzednią ocenę oddziaływania wprowadzanych norm, oznaczeń i certyfikacji na rozwój;
74. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, Radzie, Komisji, parlamentom państw członkowskich oraz sekretarzowi wykonawczemu ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i 16. konferencji stron (COP 16).

Or. xm